

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 411/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, Na priekope 174/13, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 337/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 337/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu podal 26. novembra 2009 žalobu na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) o zaplatenie sumy 181 175,46 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy. Okresný súd uznesením sp. zn. 11 C 275/2009 z 28. novembra 2012 zastavil predmetné konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Sťažovateľ proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie, pričom 22. apríla 2013 osobne do podateľne krajského súdu predložil podanie, súčasťou ktorého bolo aj zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že súdny spis v predmetnej veci bol predložený krajskému súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa 20. novembra 2015.

3. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že v napadnutom konaní krajského súdu dochádza k porušovaniu jeho označených práv, pretože krajský súd o jeho odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania od 20. novembra 2015 nerozhodol. Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol: *„Podľa názoru sťažovateľa prieťahy v konaní pred odvolacím súdom sú spôsobené výlučne nečinnosťou odvolacieho súdu, ktorý nerozhodol o odvolaní sťažovateľa od 20.11.2015, teda jeho nečinnosť trvá už viac ako 2 a pol roka vo veci, kde konanie trvá takmer 8 a pol roka bez meritórneho rozhodnutia.“*

4. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co 337/2015 porušené bolo.

2/ Krajskému súdu v Bratislave prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. 2Co 337/2015 konať bez zbytočných prieťahov.

3/ JUDr. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- EUR (slovom tritisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4/ Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne JUDr. Tatiany Polkovej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

5. Sťažovateľ svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 3 000 € takto odôvodňuje:

„Sťažovateľ prežíva psychickú traumú spôsobenú bezdôvodnou a dlhšiu dobu trvajúcou právnou neistotou o výsledok súdneho sporu. Pri existencii ústavou priznaného práva na súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov čas od podania žaloby ku dňu podania tejto sťažnosti (viac ako 9 rokov) pôsobí takmer odstrašujúco pre každého, kto len uvažuje o využití ústavou priznaného práva na súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov...“

Sťažovateľ je toho názoru, že navrhovaná suma primeraného finančného zadostučinenia je primeraná na zmiernenie nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla zbytočnými prieťahmi konajúceho súdu.“

II.

6. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

9. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výlučne len postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 337/2015.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonem, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

13. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 225/05). Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

14. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj absencia zistenia možnosti vysloviť porušenie označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014).

15. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu napadnuté konanie trvalo dva a pol roka. Ústavný súd zistil, že v danom prípade majú na dĺžku trvania napadnutého konania vplyv skutočnosti, ktoré nie je možné pričítať na vrub krajskému súdu. Predmetom napadnutého konania je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodov špecifikovaných v žalobe, pričom podstatnou skutočnosťou v danom prípade je

to, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu, ako aj ostatní žalobcovia v napadnutom konaní sú sudcami. Podľa zistení ústavného súdu uvedená skutočnosť spôsobila, že v napadnutom konaní sudcovia krajského súdu, ktorí mali rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa (sudcu), boli ako zákonní sudcovia v napadnutom konaní vzhľadom na objektívne pochybnosti o ich nezaujatosti vo vzťahu k predmetu konania, resp. k stranám sporu, predsedom krajského súdu vylúčení z rozhodovania o uplatnenom opravnom prostriedku v napadnutom konaní. Skutočnosť, že v posudzovanej veci krajský súd ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu o podanom odvolaní nerozhodol, resp. že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu neboli krajským súdom vykonané iné úkony viditeľné z pohľadu sťažovateľa, ešte sama osebe neznamená, že odvolací súd bol vo veci úplne nečinný, tak ako to tvrdí sťažovateľ vo svojej sťažnosti. V napadnutom konaní predseda krajského súdu trikrát rozhodoval o vylúčení sudcov, ktorým bola vec pridelená na rozhodovanie, pričom v dvoch prípadoch predseda krajského súdu na základe oznámenia zákonného sudcu o existencii objektívnych pochybností o jeho nezaujatosti vo vzťahu k predmetu konania, resp. k stranám sporu zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci vylúčil. S prihliadnutím na uvedené tak nie je možné vysloviť záver o tom, že krajský súd je vo veci absolútne nečinný. Navyše zo zistení ústavného súdu vyplýva, že krajský súd v napadnutom konaní 30.mája 2018 uznesením rozhodol o odvolaní sťažovateľa tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 11 C 275/2009 z 28. novembra 2012 o zastavení konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 275/2009. Ústavný súd zároveň zistil, že 19. júna 2018 krajský súd vrátil súdny spis spolu s rozhodnutím o odvolaní okresnému súdu.

16. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ako i vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých priet'ahoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. (napr. Humen proti

Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci sťažovateľa dospel k záveru, že jeho sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a z tohto dôvodu ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

18. S poukazom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2018